

ÖSSZTŰZ

**AZ AMAZONASI ERDŐTŰZEK
ÉS A KLÍMAHISZTÉRIA**

VANNAK, AKIK
SZERINT EGYFAJTA
VILÁGKORMÁNYSZABÓ
KELLENE ŐRKÖDNI
A GLOBÁLIS
TERMÉSZETI KINCSEK
FELETT.

FERENC PÁPÁTÓL KÓSA LAJOSIG SZINTE MINDENKI MEGSZÓLALT MÁR A „LÁNGOLÓ AMAZONASI ESŐERDŐK” KAPCSÁN, MIKÖZBEN A RÖGTÖNZÖTT SZAKÉRTŐK (ÉS A KÖZVÉLEMÉNY) AZ ALAPVETŐ INFORMÁCIÓKKAL SINCSTISZTÁBAN. A FELLÁNGOLÓ KLÍMAHISZTÉRIA FOJTOGATÓ FŰSTJÉBEN NEHÉZ MEGÍTÉLNI A PROBLÉMA REÁLIS SÚLYÁT.

”
A „SZÉN-DIOXID-MANTRA” EGY VILÁGURALKI TÖREKVÉS ESZKÖZE, AMIT A JÓZAN GONDOLKODÁSÚ EMBEREK SEHOL A VILÁGON NEM FOGADHATNAK EL.

sítve így foglalható össze a főként baloldali-liberális véleményvezérek által az Amazonas-tüzek kapcsán megfogalmazott „problématerkép” és „megoldási javaslat”. A klikkvadászatra és politikai haszonszerzésre kiválóan alkalmas klímahisztériát az sem csitítja, hogy kiderült: az okfejtések sok esetben köszönő viszonyban sincsenek a tényekkel.

A szóban forgó tüzek egy részét valóban szándékos emberi tevékenység okozza: a brazil gazdaság élénkítése érdekében ez bevett gyakorlat a térségben. A „megtisztított” földeket szarvasmarha-tenyésztésre és különböző takarmánynövények termesztésére használják. Ugyanakkor a brazil törvények szerint az Amazonas területén található esőerdő 80 százaléka védett, így a legtöbbször nem esőerdőket, hanem azok mentén a gyérből növényzetű területeket tisztítják meg. A Global Forest Watch (GFW) adatai alapján az idei augusztusi időszakban az érintett területekből csupán 6 százalék volt ténylegesen esőerdő. Ráadásul a térséget ismerők szerint az évnek ebben a szárazabb szakában amúgy sem ritkák a spontán tüzek. Azonban ezeknek is csupán bizonyos hányada alakul ki esőerdő területen, mivel ott a relatív nedvességtartalom magasabb a gyérből növényzetű területekhez képest. A szakvélemények alapján ezek a természetes tüzek fontos szerepet játszanak a biodiverzitás fenntartása és a növényzet természetes megújulása szempontjából.

A szélsőjobbos brazil elnök kárteknő és önző politikája miatt ég a Föld tüdeje, és a globális végveszély elhárítása érdekében globális, nemzetek feletti megoldásokra van szükség – legyen szó gazdasági szankciókról vagy szélsőséges esetben akár a levegőért folytatott háborúról. Kissé leegyszerű-

Az „Amazonas-botrány” kapcsán a brazil National Institute for Space Research (INPE) a műholdas adatokra hivatkozva a tüzesetek vonatkozásában 84 százalékos növekedést jelzett a 2018-as év azonos időszakával összehasonlítva, ugyanakkor az elmúlt tíz év azonos periódusainak átlagához képest csak 7 százalékkal magasabb a mostani „tűzaktivitás”.

ÉGŐ PROPAGANDA

Több híresség, többek között Madonna, Jaden Smith, Cristiano Ronaldo, Leonardo DiCaprio osztottak meg „égő képeket” a már jól bevált „a Föld tudeje lángokban áll” és „az oxigén 20 százalékát termelő terület veszélyben” kommentekkel. A megosztott fényképek arról árulkodnak, hogy a celebek – vagy a közösségi oldalaikat kezelő illetékesek – aligha mélyültek el alaposan a témában. Szinte mindegyiküknél kiderült, hogy a posztolt képek nem is az oly nagyon feltett Amazonast ábrázolják, hogy az állításuk valóságátalmát ne is firtassuk. Talán Ronaldo járt ténben és időben a legközelebb a valósághoz: posztja egy 2013-as dél-brazíliai erdőtüzet ábrázolt. A francia elnök, Emmanuel Macron és DiCaprio által közzétett egyes képek

Jair Bolsonaro brazil elnök akkor fogadja el a nemzetközi segítséget, ha Emmanuel Macron francia elnök bocsánatot kér tőle.

Foto: AP / Antonio Cruz

Foto: AP / Eraldo Peres

”
A FELHAJTÁS
A NEOLIBERÁLIS
MÉDIUMOK
POLITIKAI,
IDEOLOGIAI
HANGULAT-
KELTÉSÉNEK
TÜNIK.

több mint 20 évesek, míg Madonna és Aden Smith 30 évnel is régebbi fotóval adtak nyomatékot” mondanivalójuknak. Más közismert személyek Montánában, Indianában vagy Svédországban üszítő tüzekről osztottak meg képeket egy, mintha azok a brazil esőerdőben észültek volna.

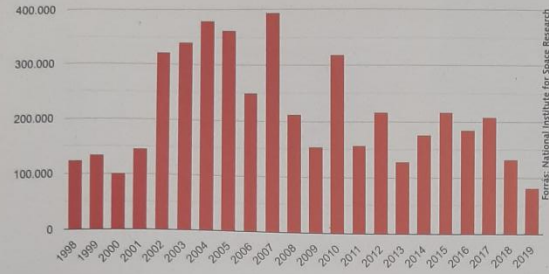
A kommentekben olvasható „a Föld ököri oxigénjének 20 százalékát terelő amazonasi esőerdő” megközelítés tobaság – jelentette ki a világ egyik legismertebb Amazonas-szakértője, Daniel Nepstad, a Yale Egyetem oktatója és az Éghajlat-változási Kormányzati Testület (Intergovernmental Panel on Climate Change – IPCC) legújabb hivatalos jelentésének vezető szerzője. Véleménye szerint a fenti állítást semmilyen tudományos bizonyítéknem támasztja alá. Az Amazonas menti esőerdő kétség nélkül rengeteg fajtát termel, ám közel ugyanekkora mennyiséget fel is használ a helyi szisztéma. A szakértő a *The New York Times* állítását is cáfolta, miszerint az egyik bizonyos mennyiségű esőerdő elpusztul, akkor az visszafordíthatatlanul a terület elszávnásodá-

sához vezet, és így kevesebb széndioxidot köt meg. Elmondása szerint a szójafarmok és a marhalegelők is legalább ugyanolyan mértékben termelnek oxigént és kötnek meg széndioxidot, mint az Amazonas esőerdője.

Az egyik legtekintélyesebb természeti- és környezetvédelmi brazil szakújságíró, Leonardo Coutinho véleménye szerint az aktuális probléma médiavisszhangja félrevezető. A *Forbes*-nak nyilatkozó újságíró felhívta a figyelmet a tényre, hogy a baloldali Lula da Silva elnöksége és Marina Silva környezetvédelmi miniszter regnálása alatt, a 2003 és 2008 közötti időszakban volt a legmagasabb a hasonló tüzek előfordulása, mégsem vádolják senki őket azzal, hogy veszélyezte-

zik az esőerdőket és a Föld bolygót. Elmondta, hogy nem ért egyet azzal a brazil kollégájával, aki a *The New York Times*-ban publikált írásában sajnálatosnak találta, hogy a Notre-Dame leégésekor az újjraépítéshez dollármilliárdok gyűltek össze pillanatok alatt, míg az amazonasi esőerdők kapcsán nem. Coutinho elmondta, az esőerdő nem egy olyan látványosan, mint az ikonikus francia épület. A füstje nagy ugyan, de a lángok többnyire a lomboktól rejtve maradnak, és a fák bizonyos része túl is éli azt.

Az erdőtüzek körül a médiában létrejött bábeli zűrzavarban nem könnyű a probléma igazi súlyát megítélni. A felhajtás leginkább a neoliberais médiumok politikai, illetve ideológiai hangulatkeltésének tünik. Ezt látszik alátámasztani, hogy az amazonasi erdőtüzek felelősségét a szélsőjobboldalnak titulált Jair Bolsonaro brazil elnök nyakába akarják varni, aki nem mellesleg 44 000 katonát vezényelt ki az oltási munkálatok segítésére. Peruban és Bolíviában is jelentős területek érintettek, Kongóban és Angolában pedig sokkal nagyobb területe-

Forrás: National Institute for Space Research

A brazil erdőtüzek száma évekre lebott. A 2000-es évekre jóval több erdőtüz volt, a nemzetközi felhőborodás mégis elmaradt.

ég az amazonasinál is jelentősebb esőerdő, mégsem izgul érte senki, a médiá-ahírek elsősorban Braziliáról szólnak.

KLIMAKAMU?

A híradások ilyen mértékű megbízhatatlansága láttán joggal merül fel a kérdés, mennyi igaz a klímaváltozást és a globális felmelegedést találó hírekben. Dr. Szarka László geofizikus, a Magyar Tudományos Akadémia tagja szerint az emberi tevékenységnek jelentős szerepe van a klímaváltozásban, ám nem mindegy, milyen energiahordozókat, fosszilis vagy fisszilis (maghasadáson alapuló) üzemanyagokról beszélünk. Mivel különböző mértékben hatnak a levegőre, a talajra, a vízre és egyéb tényezőkre, ezért rossz koncepció a széndioxidot kiemelni és a kibocsátást csökkentésének forszírozásától várni a széleskörű megoldást.

Foto: AP / Niranjana Sheetha

HIRDETÉS

ISKOLAKEZDÉSI AKCIÓ

depostore
műszaki bolt és Outlet

”

A ZAVAROS
HÍRADÁSOK
KAPCSÁN
FELMÉRÜL
A KÉRDÉS, MENNYI
IGAZ A
KLÍMAVÁLTOZÁST
TÁLALÓ HÍREKBŐL.

tok szerint – Európában és Kínában is melegebb volt, mint ma. A kis jégkorszakból (az 1600-as évek hideg időszakából) pedig még csak most jövünk kifelé. Az 1970-es évek elején egyesek újabb jégkorszaktól tartottak, aztán jött egy gyors melegedés, ami 2000 körül megállt, majd 2015-ben ismét melegebb lett.

„A szakmai berkekben ismert hokibotgörbe, ami a 20. századi melegedést egy elfektetett hokibot kiemelkedő végeként szemlélteti, minden valószínűség szerint adat-hamisítás »eredménye«. A »fokozottan olvadó sarki jég-saplok és gleccserek« vonatkozásában sincs semmi rendkívüli: északon most épp ez az aktuális tendencia. Egy klímászakértő legutóbb történetesen az Antarktisz nyugati részének elolvadásával riogatott. Tudnunk kell azonban, hogy a Nyugat-Antarktiszon – és a kontinensen csak ott – a jégmező alatt vulkánok vannak. Gravitációs műholdadatok alapján a jégtömeg itt kimutathatóan csökken, máshol pedig inkább nő” – magyarázta.

Dr. Szarka László szerint a pánikkeltőknek nem szabad felülni, ugyanakkor kétségtelenül szükséges lenne nemzeti-közi és nemzeti szinten egy olyan környezetpolitika kialakítása, amely a klímakérdéstől függetlenül is figyel a legfontosabb környezetbiztonsági és természeti erőforrás kérdésekre: az energia, a nyersanyagok, a víz, a talaj és a környezet összetett problémakörére.

A klímaváltozás üzenete mögötti politikai érdek és a valóban aggodalomra okot adó realitás aránya kapcsán Dr. Szarka László elmondta, hogy a nyilatkozatokban elhangzó vagy a médiafelületeken olvasható narratívák 90 százalékban politikai ideológiát közvetítenek, 10 százalékban pedig azt lehet mondani, hogy a Föld „veszélyes üzem”. Szerinte például a „szén-dioxid-mantra” egy világszerte törekvés eszköze, amit a józan gondolkodású emberek sehol a világon nem fogadhatnak el. Sajnálattal fejezte ki, hogy már egy teljes generáció nőtt fel ezt hallva, többek között a mai gyerekek tanárai is. Talán ezért is nehéz ma a témában tisztán látni.

PASITKA JONATÁN

HIRDETÉS

A Bornemisza Péter Gimnázium,
Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola,
Ovoda és Sportiskola pályázatot hirdet

zongoratanár álláshely betöltésére

**2019. szeptember 1-jétől, heti tizenkét órában
az iskola Újszász utcai telephelyére.**

**Jelentkezni fényképes szakmai önéletrajzzal és az iskolai
végzettséget igazoló diploma másolatával lehet.**

**Érdeklődni a zenekiskola-vezetőnél e-mailben a kvasari@bpg.hu,
vagy telefonon a 06/30 655-8284 telefonszámon lehet.**

**A pályázatokat postán a 1107 Budapest, Száva utca 1.
vagy e-mailen a bpg@bpg.hu címre kérjük benyújtani.**